

PAPA FRANCESC
AUDIÈNCIA GENERAL

Dimecres, 18 de maig de 2016

19. Pobresa i misericòrdia (cf. Lc 16,19-31)

Benvolguts germans i germanes, bon dia!

Vull reflexionar amb vosaltres avui sobre la paràbola de l'home ric i el pobre Llàtzer. La vida d'aquestes dues persones sembla transcórrer per vies paral·leles: les seves condicions de vida són oposades i totalment desconnectades. La porta d'entrada de casa del ric està sempre tancada per al pobre, que jeu allí fora mirant de menjar algunes engrunes de la taula del ric. Aquest porta vestits de luxe, mentre que Llàtzer té el cos cobert de nafres; el ric cada dia s'atipa generosament, mentre que Llàtzer mor de gana. Només els gossos en tenen cura i li vénen a llepar les ferides. Aquesta escena recorda el dur retret del Fill de l'home en el judici final: «Tenia fam, i no em donàreu menjar; tenia set, i no em donàreu beure; [...] anava despullat, i no em vaueu vestir» (Mt 25,42-43). Llàtzer representa bé el crit silenciós dels pobres de tots els temps i la contradicció d'un món en el qual immenses riqueses i recursos estan en mans d'uns quants.

Jesús diu que un dia aquell home ric va morir: els pobres i els rics moren, tenen el mateix destí, com tots nosaltres, en això no hi ha excepcions. I aleshores aquell home es va girar cap a Abraham suplicant-li amb l'apel·latiu de *pare* (v. 24.27). Reivindica amb això que és el seu fill, que pertany al poble de Déu. Això no obstant, durant la vida no ha mostrat cap consideració per Déu, ans al contrari ha fet d'ell mateix el centre de tot, tancat en el seu món de luxe i de menyspreu. Excloent Llàtzer, no ha tingut en compte ni el Senyor, ni la seva Llei. Ignorar el pobre és menysprear Déu! Això ho hem d'aprendre bé: ignorar el pobre és menysprear Déu. Hi ha un aspecte en la paràbola que es remarca: el ric no té nom, sinó només l'adjectiu: «el ric»; mentre que el del pobre es repeteix cinc vegades, i Llàtzer significa 'Déu ajuda'. Llàtzer, ajagut davant la porta, és un recordatori vivent per al ric, perquè es recordi de Déu, però el ric no acull aquest recordatori. Serà condemnat no per les seves riqueses, sinó per haver estat incapaç de tenir compassió de Llàtzer i de donar-li auxili.

En la segona part de la paràbola retrobem Llàtzer i el ric després de la seva mort (v. 22-31). En el més enllà la situació s'ha invertit: el pobre Llàtzer és portat pels àngels al cel amb Abraham; el ric, en canvi, fa cap a un lloc de turments. Aleshores el ric «alçà els ulls i veié de lluny Abraham, amb Llàtzer al seu costat». Sembla que vegi Llàtzer per primera vegada, però les seves paraules el traeixen: «Abraham, pare meu, tingues pietat de mi i envia Llàtzer que mulli amb aigua la punta del seu dit i em refresqui la llengua, perquè sofreixo terriblement enmig d'aquestes flames.» Ara el ric reconeix Llàtzer i li demana ajut, mentre que quan vivia feia veure que no el veia. —Quantes persones hi ha que fan veure que no veuen els pobres! Per a elles els pobres no existeixen.— Primer ell li negava fins i tot les engrunes de la seva taula, i ara voldria que li portés beguda! Es pensa que encara pot fer valer els drets de la seva condició social anterior. Declarant que és impossible atendre la seva petició, Abraham en persona ofereix la clau de tota la narració: explica que els béns i els mals han estat repartits per a compensar la injustícia terrenal, i la porta que separava en vida el ric del pobre s'ha transformat en «un gran abisme». Mentre Llàtzer era sota casa seva, el ric tenia la possibilitat de salvar-se, obrir la porta, ajudar-lo, però ara que tots dos són morts, la situació s'ha fet irreparable. Déu

no hi està mai directament implicat, però la paràbola ens adverteix: la misericòrdia de Déu envers nosaltres va lligada a la nostra misericòrdia envers el proïsme; quan no en tenim tampoc no troba espai en el nostre cor tancat, no pot entrar. Si jo no obro la porta del meu cor al pobre, aquella porta queda tancada. També per a Déu. I això és terrible.

Arribat a aquest punt, el ric pensa en els seus germans, que corren el perill d'acabar com ell, i demana que Llätzer pugui tornar al món per avisar-los. Però Abraham replica: «Ja tenen Moisès i els Profetes: que els escoltin.» Per a convertir-nos no hem d'esperar esdeveniments prodigiosos, sinó obrir el cor a la Paraula de Déu, que ens crida a estimar Déu i el proïsme. La Paraula de Déu pot fer reviure un cor marcit i guarir-lo de la seva ceguesa. El ric coneixia la Paraula de Déu, però no va permetre que entrés en el seu cor, no la va escoltar, per això va ser incapaç d'obrir els ulls i de tenir compassió del pobre. Cap missatger i cap missatge no podran substituir els pobres que trobem pel camí, perquè en ells ens ve a l'encontre Jesús mateix: «Tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus més petits, m'ho fèieu a mi» (Mt 25,40), diu Jesús. Així en el canvi de sort que la paràbola descriu s'amaga el misteri de la nostra salvació, en el qual Crist uneix la pobresa a la misericòrdia. Estimats germans i germanes, escoltant aquest Evangeli tots nosaltres, juntament amb els pobres de la terra, podem cantar amb Maria: «Derroca els poderosos del soli i exalta els humils; omple de béns els pobres, i els rics se'n tornen sense res» (Lc 1,52-53).

Traducció inicial de Josep M. Torrents per a *Catalunya Religió*, revisada